

Nyt på tværs

Tvær-
KultuRelt
CENTER

Netværk for tværkulturelt kristent
arbejde i Danmark

Nr. 3 – september 2017 – 23. årgang

Vi er kommet til et dejligt land

Kidane Beraki Mahari tilbragte tre år i et fængsel i Yemen, inden han i 2011 kom til Danmark som FN-kvoteflygtning. I dag har familien opbygget et nyt liv i Silkeborg.

Side 4

TEMA

FLUGT OG HÅB

Fortællinger
fra Eritrea
og Iran
Side 3-5

Kirketjeneren fra Eritrea

Abel Zemhret fik job som kirketjener ved Kingos Kirke på Nørrebro. Side 2

Lad glæden gro

En weekend om tro, eksil og eksistens.

Side 2

Eritreanere mødte biskop

Viborg Stift inviterede til samtalemøde i bispegården. Side 4

Sammen på tværs

Gudstjenester og mødesteder på 43 sprog.

Side 6

TEOLOGISK PERSPEKTIV: Reformationen set med afrikanske øjne

Interview med nigeriansk teolog. Side 7

Tal Dansk Café

Sprogcafé i missionshus giver gode oplevelser.

Side 7

Kirken hjalp os, da vi var sultne

Afvist asylfamilie mødte Gud i Grækenland. Side 3

Fra Teheran til Vrå

Iraner drømmer om at bo i et land med religionsfrihed.

Side 5

Hvor himlen er blå

Fortællinger om håb

Redaktøren har ordet

En jødisk musiker fortæller i et interview om det jødiske udtryk "Tikkun Olam", der betyder at reparere verden. Hans familie kom i sin tid til Danmark som flygtninge og lærte ham, at man skal bruge de ressourcer og talenter, man har fået, til at gøre verden bedre. Gaver forpligter. Som musiker har han i mange år brugt sine talenter til at sprede håb i en stadig mere konfliktfyldt verden.

Der er mange opløftende beretninger om, hvordan mennesker, der selv kender til flugt og håbløshed, har bidraget til at gøre verden til et bedre sted. Størstedelen af de mennesker, der i disse år søger beskyttelse i Europa, er flygtet fra langvarige krige, overgreb og krænkelse af menneskerettighederne. Alligevel kommer mange med en ukuelig livsvilje. Som en flygtning så smukt og uforglemmeligt udtrykker det: "Når blot vi er i sikkerhed, kan vi opbygge et nyt liv alle steder, hvor himlen er blå." At det ofte lykkes, er der masser af livsbekræftende eksempler på.

I Danmark er vi overmåde velsignet med fred, frihed, velstand og stabilitet. Derfor bør opgaven med at modtage og integrere nye flygtninge være overkommelig. De seneste år er antallet af asylansøgere faldet markant fra godt 21.000 i 2015 til knap 2.000 de første syv måneder i år. Samtidig er antallet af flygtninge i verden i dag det højeste siden Anden Verdenskrig. UNHCR anslår, at 67 millioner mennesker er flygtet fra deres hjem. Det svarer til Frankrigs samlede befolkning. Som samfund og kirke må vi til stadighed spørge os selv, hvordan vi forvalter den frihed og velstand, vi er blevet betroet.

Derfor er det glædeligt, at der i kirkelige miljøer ud over landet gøres en meget betydelig indsats for at give mennesker på flugt et nyt håb. De mange fællesskaber og mødesteder for flygtninge og asylansøgere er med til at gøre en mærkbar forskel for mennesker, som er smerteligt adskilt fra deres familie og fortid. For kirkerne har noget særligt at tilbyde. Her findes gudstjenesterum, hvor den enkelte kan møde Gud, og samtidig tilbyder kirkerne trygge rammer om de væsentlige eksistentielle samtaler om håb og kristentro, som stadig flere flygtninge efterspørger. Hertil kommer gode samvær og det menneskelige nærvær, der styrker oplevelsen af at være set og hørt. For uanset om de er velkomne i Danmark, er flygtninge velkomne i kirken. Ingen er glemt af Gud.

I dette nummer af *Nyt på tværs* fortæller flygtninge fra Eritrea og Iran om at finde og fastholde håbet, når alt synes håbløst. Nogle er opvokset med den kristne tro og har aldrig oplevet gudsforladthed – selv midt i ubærlige lidelser. Andre har først lært at tro senere i livet. Med deres livshistorier kan de lære os, der har levet i tryghed i generationer, mere om den kristne tro som en autentisk kilde til håb, når alt falder fra hinanden.

Hver gang vi fejrer gudstjeneste sammen, lyder den aronitiske velsignelse. Den tre tusind år gamle bøn om, at Gud må give os sin omsorg, sin nåde og sin fred minder os om vores fælles menneskelige grundvilkår – at uanset livets tilskikkelser er vi alle på rejse gennem menneskelivet med velsignelsen som rejsekost. *Birthe Munck-Fairwood*

Assyrere fik egen kirke

Et mirakel, siger menighedens præst Albert Panimeen. Side 8

Kirketjeneren fra Eritrea

I kirken er der ingen outsiders

KINGOS KIRKE

Der er varme i stemmen, når Abel Zemhret fortæller, hvorfor han for nogle måneder siden tog springet ind i folkekirken og blev ansat som kirketjener ved Kingos Kirke på Nørrebro i København.

– At arbejde i kirken giver mig noget andet og mere end andre arbejdspladser. Det er med til at styrke mit åndelige liv. Jeg føler, at jeg kommer tættere på Gud.

Kirken har altid været en stor del af den 33-årige eritreaners liv. Han er født i en katolsk familie i Eritreas hovedstad Asmara, hvor han voksede op med kirkegang hver søndag. Som 8-årig blev han messedreng og sang i mange år i kirkekor. Senere blev han leder af kirkens ungdomsarbejde og hjalp ofte ved gudstjenesten. Universitetsstudierne i filosofi blev afbrudt af indkaldelse til tvungen nationaltjeneste for landets militærdiktatur, men efter syv år kunne han af samvittighedsgrunde ikke længere udføre de opgaver, som regimet pålagde ham, og flygtede ud af landet. I november 2014 kom han til Danmark, hvor han fik asyl året efter.

I dag kan Abel Zemhret stadig næsten ikke fatte, at det netop var ham, der blandt de over 90 ansøgere fik tilbudt jobbet som kirketjener i den velbesøgte Nørrebrokirke.

– Jeg kunne næsten ikke tro, at det var rigtigt, da de ringede fra kirken og sagde til lykke – du har fået jobbet! Inden jobsamtalen havde jeg undersøgt på internet, hvad en kirketjener laver, så jeg vidste, at det meget handler om rengøring, oprydning og vedligeholdelse. Men ellers kendte jeg jo ikke folkekirken som arbejdsplads, fortæller han.

Alt på dansk

Inden jobskiftet arbejdede Abel Zemhret som vikar i et elektronikfirma i Ringsted.

– Efter snart tre år i Danmark havde jeg meget brug for en stabil periode i mit liv. Jeg er meget taknemmelig for, at kirken giver mig en chance. Mine kolleger har taget utrolig godt imod mig. Jeg kan mærke, at de virkelig gerne vil hjælpe mig og lære mig at kende som menneske. Det har overrasket og imponeret mig, siger han.

De første måneder blev brugt til at få overblik over de mange nye rutiner og arbejdsgange i kirken. Den største udfordring var sproget.

– Hvem skulle jeg tale med om hvad? Hvad var en kontaktperson – og hvem var det nu? I kirken var alt på dansk. Hvad skulle jeg gøre, når jeg ikke forstod, hvad der blev sagt til mig? Jeg kommer fra en kultur, hvor det er uhøfligt at sige, at man ikke forstår. Man siger ja og smiler og lader som om. Selv om jeg ved, at det kan give store problemer i Danmark, var det næsten umuligt for mig at sige, når jeg ikke forstod noget. Det er

Da en bekendt i foråret fortalte Abel Zemhret om en ledig stilling som kirketjener på Nørrebro, vidste den 33-årige eritreaner ikke meget om, hvad jobbet gik ud på. Men siden han kom til Danmark som asylansøger for tre år siden, havde han jævnligt deltaget i internationale gudstjenester i folkekirken og følt sig velkommen. Han blev indkaldt til jobsamtale, og i maj havde han sin første arbejdsdag som kirketjener i Kingos Kirke.

stadig svært. Hele ens psyke er finjusteret til den kultur, man er opvokset i. At overtage den danske kultur er en proces, der tager tid. I dag har jeg lært at bede mine kolleger forklare på en anden måde, når jeg er i tvivl om noget – eller jeg går til en anden kollega. Det er også nyt for dem at have en som mig ansat. De kan jo ikke gætte, hvor meget jeg forstår.

Kaffepauser og kulturforskelle

For Abel Zemhret er det kollegiale fællesskab en vigtig del af hverdagen i kirken. Men det kræver noget af begge parter, understreger han.

– Det er godt med kaffepauser, hvor vi alle sidder sammen og snakker. Selv om jeg ikke altid forstår, hvad samtalen handler om, lærer

jeg en masse om danskerne og dansk kultur. De har selv sagt en masse til fælles, som jeg ikke kender. Nogle ting er tabu i min kultur, men ikke her. Det lærer man først, når man tilbringer tid sammen. Hvis mine kolleger opdager, at jeg er stået af samtalen, prøver de at inddrage mig.

Det synes jeg er flot.

Abel Zemhret er meget opmærksom på de mange kulturforskelle i hverdagen.

– I Danmark er det for eksempel meget vigtigt at komme til tiden. Ellers får man problemer! I Eritrea har vi et meget anderledes forhold til tiden. Det sociale liv er også helt anderledes her. Danskerne lever meget private liv. Jeg er vokset op i en storfamilie, hvor man ikke tænker på sin egen personlige udvikling. Man tænker på andre først. Men i europæisk kultur er det meget vigtigt at tænke på sig selv.

– Mange flygtninge er konstant bekymrede for familien, der ofte er spredt i flere lande. Det fylder meget i vores tanker – som da to af mine søstre på et tidspunkt skulle krydse Middelhavet illegalt. Så bliver mange ting i en dansk hverdag ubetydelige.

Traumer

Som mange af de godt 3.500 flygtninge fra Eritrea, der har fået asyl i Danmark siden 2015, er Abel Zemhret ved at lære at leve med det faktum, at de traumatiske oplevelser før og under flugten har sat varige spor.

– De første år bruger vi alle kræfter på at få styr på vores liv igen. Derefter kommer et tidspunkt, hvor mange oplever det, man kalder traumer eller PTSD*. Det var jeg ikke forberedt på, men jeg ved nu, at det er helt normalt.

– De fleste danskere lever trygge og stabile liv. Vi har oplevet helt andre ting. Jeg ved, hvad et Guds mirakel er. Jeg har oplevet Guds mirakler i Saharas ørken og ude på Middelhavet. Det er ikke noget, jeg har læst om. Jeg har selv været der.

Somme tider kommer det pludselig tilbage. Så ser jeg det hele igen.

Han fortæller om den første gang, han som kirketjener skulle medvirke ved en bisættelse.

– Da vi skulle bære kisten ind, kunne jeg mærke, at den var tung.

Men jeg vidste ikke, at der var et dødt menneske inde i kisten. Da det gik op for mig, reagerede alt i mig. Kordegnen opdagede, at der var noget galt, og bagefter kom præsten hen og snakkede med mig. De havde jo ingen anelse om, hvad jeg har oplevet.

– En anden gang var på en sommerudflugt med mine kolleger. Jeg havde ikke forstået, at vi skulle ud på en strand. Da vi nærmede os, tog det mig tilbage til rejsen over Middelhavet for tre år siden og de seks døgn, vi drev rundt ude på havet. Nogle af mine kolleger kunne se, at jeg ikke havde det godt, og var meget forstående. Det er en stor hjælp, når nogen tør være sammen med mig i det svære. Det har en stor helbredende virkning.

Foto: BMF

“Jeg kommer fra en kultur, hvor det er uhøfligt at sige, at man ikke forstår. Man siger ja og smiler.”

Abel Zemhret

“I kirkerummet kan man møde Gud og gå dybt i sit liv.”

Abel Zemhret

Mine kolleger har gjort langt mere, end jeg på nogen måde kunne forvente af en arbejdsplads. Derfor føler jeg også et stort ansvar for at gøre mit bedste.

For Abel Zemhret har det været vigtigt at kunne fortælle om sine oplevelser i forskellige sammenhænge.

– Allerhelst vil jeg gemme fortiden væk, men det er ikke holdbart. Når jeg fortæller, kan jeg mærke, at danskerne bliver berørte. I kirken føler jeg stor tryghed og accept som i en familie. Og det er jo netop det, kirken er. Vores hjem. Inde i kirkerummet oplever jeg en særlig fred. Her kan man møde Gud og gå dybt i sit liv. Gud bærer vores byrder. Somme tider sætter jeg mig ved klaveret spiller en salme fra min egen kirke. Det giver mig en dyb glæde.

– I kirken er der ingen outsiders. Når jeg står og siger velkommen til menigheden søndag morgen, er jeg med min baggrund med til at vise, at kirken er for alle. I kirken er jeg ikke længere en flygtning. Jeg er bare Abel. BMF

* PTSD: Post-traumatisk stress syndrom. Det skønnes, at mellem en tredjedel og halvdelen af alle flygtninge i Danmark har psykiske traumer. Nogle er så påvirkede af fortiden, at de får diagnosen PTSD.

“At komme sig efter alvorlige traumer er et livslangt projekt. Man vil forsøge at reparere på sig selv og finde bedre måder at leve med sit traume på. Traumatet forbliver ens klangbund resten af livet.”

Lars Koberg Christiansen, psykolog

Taler på Tværkulturelt Centers efterårskonference "Lad glæden gro"

LAD GLÆDEN GRO

En weekend om tro, eksil og eksistens
København d. 3.-5. november.

Vidensdeling og inspiration til kirkernes integrationsarbejde

Medvirkende: Psykolog Lars Koberg Christiansen, Abel Zemhret Kidane, George Thomas, Elizabeth Padillo Olesen, Clement Dachet m.fl.

Se program på www.tvaerkulturelt-center.dk

Vahid Rahmati viser vej gennem de mennesketomme gange i den lave gulstensbygning på Center Sjælsmark, der de sidste fire måneder har været den iranske families hjem. Den tidligere kaserne ved Hørsholm i Nordsjælland er i dag udrejsecenter for børnefamilier, der har fået endeligt afslag på asyl. Men da antallet af asylansøgere er faldende, står flere bygninger spøgelsesagtigt tomme. Den 34-årige familiefar, der er uddannet maskiningeniør, søgte asyl i Danmark i 2012 sammen med sin kone Neda (33). Siden er familien forøget med sønnen Daniel på tre år.

Vahid Rahmati åbner døren til familiens værelse, hvor en flytbar skillevæg afskærmer to boks-madrasser og en barneseng fra værelsets øvrige beboere. På flydende dansk fortæller han om seks år på flugt, hverdagen på et udrejsecenter – og hvorfor familien ikke har mistet håbet.

Kirken hjalp os, da vi var sultne

Afvist iransk asylfamilie: Vi mødte Gud i Grækenland

Foto: BMF

”Efter fem år på ni asylcentre har vi glemt, hvordan det er at leve et normalt liv. Hele tiden er vi bange. Hvad sker der i morgen? Alt er midlertidigt. Vi er meget trætte og bekymrede for vores søn. Sjælsmark er ikke et godt sted for børn. Men vi har ikke opgivet håbet. En dag får vi et liv igen. Det ved vi helt sikkert. Gud vil hjælpe os.

Hvis vi havde fået opholdstilladelse for fem år siden, havde alt været anderledes. Så havde vi haft et normalt liv i dag. Jeg har et dansk diplom som svejser og har fået flere tilbud om arbejde som automekaniker. Jeg vil gerne forsørge min familie og vise Danmark, hvem jeg er, og hvad jeg kan. Men som afvist asylansøger må jeg hverken arbejde eller have praktik. Det er ikke godt at lave ingenting. Derfor gør vi mange ting med vores søn og forsøger at få en aktiv hverdag. For to år siden besluttede jeg at lære dansk. Det var ikke så svært. Det har gjort mange ting lettere for os, at jeg taler dansk.

Min kone har en handelseksamen og har været i praktik som køkkenassistent. Men det må hun heller ikke længere. Nu er hun bare her. Hver dag går jeg ud nogle timer og samler flasker. På en god dag kan jeg tjene 50 kroner, så jeg kan købe ekstra mad til min søn. På et udrejsecenter må man ikke lave sin egen mad. Alle skal spise i cafeteriet. Men min søn kan ikke spise den danske mad og har tabt flere kilo de sidste måneder.

Hvis ikke vi havde haft problemer i vores hjemland, var vi ikke her. Vi har en lang historie med mange problemer oven i hinanden. I Iran havde jeg arbejde og eget hus og bil. Vi kom ikke for at få penge.

I Danmark fik vi afslag på asyl. To gange har Flygtningenævnet afvist at genoptage vores sag. Men vi vil hellere bo i Sjælsmark i 10 år end rejse tilbage til Iran. Inden vi blev kristne, havde vi mange problemer. Som kristne er det endnu farligere for os i dag. Jeg har modtaget dødstrusler på de sociale medier fra folk i Iran, fordi jeg er blevet kristen. Alle iranere skal være

muslimer. Det er meget farligt for iranske mennesker at skifte religion. Men Danmark tror ikke på, at vi er rigtige kristne.

Da vi kom til Danmark i 2012, var vi hverken muslimer eller kristne. I min familie har vi aldrig accepteret islam. Som gymnasielærere var mine forældre nødt til at være muslimer, men det var kun på papiret. Jeg kan huske, at min bedstefar ikke ville have koranvers på sin gravsten. Da jeg kom til Danmark og fortalte min far, at jeg gik i kirke, sagde han, at jeg havde valgt godt. Han kunne mærke, at jeg havde forandret mig og fået nogle gode værdier. ”Bliv ved med at gå i kirke, min søn,” sagde han.

Det er seks år siden, at min kone og jeg flygtede sammen til Tyrkiet. Vi voksede op i samme by og mødte hinanden til en forlovelsesfest, da vi var 19 og 20 år. Vi blev kæresten, men da vores familier tænker meget forskelligt om religion, fik vi ikke lov at gifte os. Min kone kommer fra en stærkt muslimsk familie. På et tidspunkt blev hun tvunget til at gifte sig med en mand, der var meget ældre end hende. Der skete mange ting. I dag har hun ikke kontakt med sin familie.

Vores rejse tog næsten et år. Fra Tyrkiet kom vi til Bulgarien og videre til Rumænien, hvor politiet satte os i fængsel. Vi har været i fængsel i Ungarn, Serbien, Makedonien og Grækenland. Efter to måneder i Grækenland sendte min far penge, så vi kunne betale en mand, der hjalp os videre til et andet land. Det var et tilfælde, at det blev Danmark. Vi ved ikke præcis, hvor vi har været. Vi rejste i en lastbil. Det var den slags rejse, hvor man ikke kan se noget udenfor.

I Grækenland fik vi kontakt med en kirke. Hvis vi havde været mætte, havde vi måske ikke opsøgt kirken. Men vi var meget sultne. På det tidspunkt var vores penge helt slut. Vi havde ikke spist i to dage. Vi fik øje på en lang kø. Mange i køen var udlændinge som os. De fortalte, at det var en kirke, og at man kunne få mad der. Men kunne vi bare gå med? Vi var jo ikke kristne. Ja, det var for alle, sagde de. I kirken var der rigtig god mad. Den næste måned kom vi hver dag og spiste i kirken. Efter nogle uger spurgte vi præsten, om vi måtte gøre rent i kirken. Vi ønskede ikke kun at tage imod. Vi snakkede med præsten og begyndte at læse lidt om kristendommen på internettet. Men dengang var vi ikke kristne. Vi var bare nysgerrige.

“ Vi har været kristne i fire år. Men Danmark tror ikke på, at vi er rigtige kristne.

Vahid Rahmati, asylansøger fra Iran

Den første tid i Danmark boede vi i Sandholmløjren. Her mødte vi en iransk dame, der inviterede os i kirke. Bare kom, sagde hun. I Iran havde vi aldrig mødt kristne, men fordi kirken havde hjulpet os i Grækenland, sagde vi ja. Det var en rigtig god oplevelse. I kirken hørte vi om Guds kærlighed til alle mennesker og begyndte vi at bede til Gud. Dengang vidste vi ikke, om Danmark ville sende os tilbage til Rumænien, hvor vi havde fingeraftryk. Vi var meget bange. Vi så, at andre blev sendt tilbage. Det var et mirakel, at vi fik lov at søge asyl i Danmark. Vi oplevede meget stærkt, at Gud hørte vores bøn. Jeg fik en bibel fra nogle venner og begyndte at læse. Siden har vi begge læst rigtig meget.

Da vi blev flyttet til et asylcenter i Jylland, ville vi gerne fortsætte med at gå i kirke. I en nærliggende by var der en kirke, der sagde velkommen til asylansøgere. I kirken lærte vi mere om Bibelen og fik undervisning flere gange om ugen, inden vi blev døbt i 2013. Det var før vi fik afslag på asyl. På asylcentret inviterede vi flere iranere til kristendommen. Jeg har kørekort og fik lov at låne en stor bil, så jeg kunne hente andre, der gerne ville med, og køre ind til kirken. Mange har siden fået ophold.

I dag har vi været kristne i fire år og lært meget mere om Gud og Jesus. Vi går i kirke hver søndag og tager vin og brød i kirken. Søndag er den bedste dag i ugen. I cafeteriet beder vi, før vi spiser. Hver dag beder vi meget til Gud. For nylig fik vi lov at være med på en kristen konference for iranere, hvor vi var sammen med andre i samme situation som os. En iransk præst underviste os fra Bibelen, og vi kunne bede sammen og opmuntre hinanden. Vi lærte rigtig meget.

Vi ved ikke, hvad Gud vil med vores liv. Danmark tror ikke på vores kristendom. Men tænker, at det var Guds plan, at vi skulle ud af Iran. Ellers var vi nok ikke blevet kristne. Vi beder med hele vores hjerte, at vi må få ophold.

Vores søn er født i Danmark. I dag er han tre år og kan godt mærke, at der er forskel på os og mennesker uden for Sjælsmark. Vi har mange drømme for vores søn. Han skal ikke bo her hele sin barndom. Vores søn er Guds gave til os. Hver dag beder vi om, at Gud vil hjælpe vores søn.

Når jeg bliver spurgt, hvorfor jeg er kristen, fortæller jeg, at kirken gav os mad, da vi var sultne. Men det var ikke kun kirken, der hjalp os. Det var Jesus, der gav os mad. Derfor er vi kristne i dag.

Fortalt til BMF

Frivilligt abonnement

I dette nummer af *Nyt på tværs* er indlagt et girokort. *Nyt på tværs* er fortsat gratis, men hvis nogle af vores læsere har lyst til at betale et frivilligt abonnement på 100 kr. eller give en gave, er ethvert bidrag med til at bære Centrets arbejde.

Hjertelig tak • Thank you • Merci • Shukran!

Netbank: Reg.nr. 1551 Kontonr. 7707231 • Giro 770 – 7231

Vores børn er som danskere

Eritreansk familie i Silkeborg: I dag er folkekirken vores kirke

Han er vokset op med kirken som nabo og kan stadig høre lyden af barndommens kirkeklokke, der begyndte at ringe klokken tre om natten, når præsten i den ortodokse kirke kaldte sammen til gudstjeneste.

– Det kunne godt være lidt svært for os børn at vågne. Men det var vigtigt for min mor at gå i kirke. Gudstjenesten startede meget tidligt om morgenen, mens det endnu var mørkt, og varede til klokken syv. Aftenen før sørgede min mor for, at vi børn var nyvaskede og havde rent tøj klar. I kirken hørte vi, hvad præsten fortalte om Gud og Jesus, og fik nadveren. Det har båret mig gennem alt, hvad der senere skete, fortæller Kidan Beraki Mahari.

I dag arbejder den 43-årige eritreanske tolk ved et kommunalt tolkecenter. Han fortæller, at han altid har troet på Gud, selv om han i de otte år som værnepligtig ikke havde mange muligheder for at praktisere sin tro.

– I Eritrea er det forbudt for soldater at gå i kirke og læse i Bibelen. Jeg har oplevet mange svære ting og haft store udfordringer i mit liv. Men jeg opgav aldrig håbet. Gud har været med mig gennem det hele. Jeg har altid kunnet aflevere mine bekymringer til Gud.

For familiens skyld

I 2008 flygtede Kidane Beraki Mahari fra tidsubestemt værnepligt i hjemlandet sammen med fem venner. Flugten var nøje planlagt i dybeste hemmelighed. Ikke engang Kidanes kone vidste noget.

– Det var meget svært at forlade min kone og mine børn, som jeg elskede. Min kone fandt først ud af, hvad der var sket, da jeg ikke længere ringede hjem en gang om måneden, som jeg plejede. Men jeg skulle bare ud. Jeg havde været soldat på

grænsen mellem Etiopien og Eritrea og udført værnepligt i otte år 1.300 kilometer fra min familie. Jeg var kun hjemme en måned om året. Det ville aldrig få ende.

– Jeg flygtede for min families skyld. Jeg håbede, at vi kunne få et godt liv sammen et andet sted. Det har vi fået. Vi er kommet til et dejligt land. Vi takker Gud.

Han fortæller om flugten i en lille båd, der sejlede ud fra kysten en mørk nat med høje bølger.

– Vi var på havet i 32 timer. Vi bad meget til Jesus. Vi ville til en amerikansk ø i Saudi-Arabien men endte i Yemen. Her satte de os i fængsel. Vi var i fængsel i næsten tre år uden dom. Det meste af tiden var vi i et stort udendørs fængsel. Vi var 400-500 fanger. Vi sov på jorden. Der var ingen ly for solen. Om dagen var temperaturen ofte 45 grader. Man kan blive glemt for evigt i et fængsel i Yemen. Heldigvis opdagede FN os og bestemte, at vi skulle genbosættes i et andet land. Jeg har ikke valgt Danmark. FN valgte for os.

Venner i kirken

I dag er Kidane Beraki Mahari taknemmelig for, at han kom til netop Silkeborg. Gennem kontakter via kommunens somaliske tolk mødte han kort efter ankomsten en dansker, der kom i en af byens kirker.

– Jeg fortalte, at jeg kom fra en ortodoks kirke og gerne ville

i kirke. Men der var ingen ortodoks kirke i Silkeborg. Hvor skulle jeg gå hen? Manden inviterede mig til en middag på tværs i Silkeborg Kirke og sagde, at jeg var velkommen.

– Efter seks år er folkekirken vores kirke. For os er

bekymret for min familie. Mine danske venner hjalp mig med papirer. Det var også dem, der hentede min kone og børnene i lufthavnen. Det glemmer jeg aldrig. I dag er vores to yngste børn døbt i Silkeborg Kirke, og vores ældste søn er kon-

hun på et bibliotek og håber at kunne tage en uddannelse som pædagog eller social- og sundhedshjælper.

– Jeg vil gerne arbejde med ældre mennesker og være med til at gøre livet bedre for dem, siger hun.

En trampolin i den lille gårdhave vidner om, at det er en aktiv børnefamilie, der bor i det rummelige rækkehus i udkanten af Silkeborg. Kidane Beraki Mahari, 43-årig tolk og tidligere soldat og værnepligtig i hjemlandet Eritrea, kom til Silkeborg som FN-kvoteflygtning i 2011, da 70 eritreanske flygtninge, der var strandet i Yemen, blev genbosat i Europa. De var alle flygtet fra livslang værnepligt i det lille land på Afrikas Horn, der er berøgt for grove overtrædelser af menneskerettighederne. Da Kidane Beraki Mahari året efter fik familiesammenføring med sin kone Asmeret (33) og parrets tre børn, havde han ikke set sin familie i fire år.

“ Vi er kommet til et dejligt land. Vi takker Gud.

Asmeret og Kidane Beraki Mahari

der ingen forskel. Vi tror på, at Jesus blev født, døde og opstod, for at Gud kan tilgive vores synd. Vi har værdi for Gud uanset hvem vi er, hvad vi kan, og hvad vi har gjort. Min kone har gået i kirke, siden hun var seks år, og kender det hele. Hun kender også en masse sange, som hun synger for børnene. Det er vigtigt for hende, at vi ikke skal rejse langt for at komme i kirke.

Gennem kirken fik Kidane kontakt med andre danskere, hvoraf flere i dag er familiens nære venner.

– Inden min kone kom til Danmark, var jeg meget

firmeret i kirken. Børnene har også gået i børneklub.

– Når vi bor i Danmark, er det vigtigt for mig, at mine børn deltager i danske aktiviteter og får danske traditioner. Og så skal de have en uddannelse. Deres fremtid er her.

De tre ældste kan stadig huske, at det var et svært liv i Eritrea, men de to yngste er født her og

kender kun Danmark. I dag er vores børn som danskere.

Kidanes kone Asmeret kommer ind fra køkkenet og hilser på. Hun er på barsel med familiens yngste - en pige på to måneder. I Eritrea arbejdede

“ Jeg flygtede for min families skyld.

Kidane Beraki Mahari, tolk

Eritreanere mødte biskop

Velbesøgt samtalemøde i Viborg Bispegård

Der blev lyttet opmærksomt, da biskop Henrik Stubkjær den hverdagsaften i juni viste rundt i Viborg Domkirke og fortalte for 30 eritreanske flygtninge, danske folkekirke-medlemmer og præster. Efterfølgende var alle inviteret til samtalemøde i bispegården for at drøfte kontakt og samarbejde mellem folkekirken og det voksende antal eritreansk-ortodokse menigheder i stiftet. Efter en indledende runde med gensidig orientering delte deltagerne sig i to grupper, så eritreanere og danskere kunne tale sammen hver for sig. Lokaler og flere præster stod overst på ønskesedlen hos eritreanerne, der glædede sig over, at folkekirken viste interesse for deres kirke og traditioner. Et dansk forslag om en fælles gudstjeneste i domkirken blev da også positivt modtaget, hvis den ortodokse kirkes særlige forskrifter kan overholdes. Stiftsrådsformand Karl Georg Pedersen fortæller fra mødet, som han håber kan inspirere andre stifter:

– Der var en meget god og positiv stemning. Biskoppen sagde tydeligt, at stiftet gerne vil hjælpe de eritreanske menigheder. En mulighed kunne være etablering af et fast mødested, hvis der er et ønske om det. Måske kunne stiftet også skaffe midler, der kunne gøre det muligt at få en ark* til Jylland, så der kan holdes flere gudstjenester. Det var et udtalt ønske blandt eritreanerne. I nogle byer er der allerede personlig kontakt og tætte bånd mellem danskere og eritreanere. I Mejdal Kirke samles omkring 50 eritreanere til gudstjeneste hver uge. Men vi vil gerne gøre mere for at lære hinanden at kende. Mange af eritreanerne er unge livsglade mennesker. I folkekirken skal vi glæde os over, at vi har fået gæster!

* En kopi af Pagtens Ark (tabot) skal være til stede, for at der kan holdes gudstjeneste i den eritreansk-ortodokse kirke.

Fra Teheran til Vrå

Iransk asylansøger: Jeg kom til Danmark, fordi her er religionsfrihed

Da Arash Kamari sagde ja til at bringe en pakke ud for en bekendt til en adresse i Teheran på sin scooter, vidste han ikke, at pakken indeholdt bibler. Det fik han først at vide senere. Men den 32-årige iraner har ikke fortrudt, at han sagde ja til at hjælpe. Han ved det ikke med sikkerhed, men biberne var sandsynligvis en medvirkende årsag til, at han en oktoberdag i 2015 måtte flygte ud af Iran. Tre uger senere stod han i Danmark efter at have gået over bjergene til Tyrkiet, sejlet over Det Ægæiske Hav i en overfyldt båd og rejst med bus og tog op gennem Grækenland, Makedonien, Serbien, Kroatien, Ungarn, Østrig og Tyskland. At Arash hermed blev en del af den største flygtningestrøm i Europa siden Anden Verdenskrig, havde han dengang ingen anelse om.

– Iran er et meget smukt land. Hvis jeg havde frihed til at være kristen og gå i kirke i Iran, var jeg ikke her. Ingen forlader sin familie og sit land for sjov. Jeg savner bjergene og naturen og alt det, der var mit liv. Jeg savner min mor og min søster og min familie.

Arash bliver fjern i blikket. Et øjeblik sidder han tavs, mens sensommerregnen trommer mod ruden. Så ser han op og fortsætter:

– Jeg elsker min familie. Jeg havde et meget nært forhold til min søster, der er seks år ældre end mig. I dag er hun gift og har to børn. Men de sidste tre måneder har jeg ikke haft kontakt med min familie. De ved, at jeg er blevet kristen. Da jeg var rejst, kom civilklædte mænd fra efterretningstjenesten til vores hus og spurgte efter mig. De sagde, at jeg var frafalden fra islam. Måske kan min mor og min søster ikke lide mig mere. Når jeg ringer, er der ikke nogen, der tager telefonen.

Beder for frihed

Hver dag beder Arash Kamari for sin familie. Han beder om, at de må finde den sande tro, og at der en dag må blive frihed i hjemlandet, så iranere kan gå i kirke uden frygt for repressalier.

– Jeg flygtede, fordi jeg var begyndt at tro på Jesus. Jeg fortsatte med at bringe bibler ud, selv om jeg vidste, at det var farligt. Men jeg ønskede at gøre det for Gud.

Han fortæller om opvæksten i en muslimsk familie i hjembyen 700 kilometer fra hovedstaden Teheran. Faren var handelsrejsende og dyrkede familiens jord, mens moren passede hjemmet og de to børn. Som alle mænd i byen gik faren til fredagsbøn i moskéen.

– I vores by var alle muslimer. Om fredagen sagde min far: "Kom, min søn," når han gik i moskéen for at bede sammen med de andre mænd. I skolen lærte vi, at islam er den sande og eneste religion. Da jeg var 15 år, begyndte jeg at praktisere islam ligesom de voksne. Jeg bad fem gange om dagen og overholdt den muslimske faste i Ramadanen. Jeg ville gerne være en god muslim. Men efterhånden fik jeg en følelse af, at noget ikke var rigtigt. Efter fem år holdt jeg op med at gå i moskéen og bede.

Kender du en udlænding, som ...

- er interesseret i kristendom?
 - ønsker at blive bedre til dansk?
 - vil lære mere om det danske samfund?
 - vil være sammen med ca. 50 kristne danske unge i 5 mdr?
- Så er vores integrationslinje måske noget!

Luthersk Missions Højskole

Forstander Henrik Nymann Eriksen
Tlf.: 48 26 07 66 – www.lmh.dk.
Lærer på integrationslinjen: Kirsten Munk
Undervisning på farsi for iranere

Tolkning til farsi

De er meget synlige i bybilledet og hilser med et smil uden for SuperBrugsen. Siden det tidligere plejehjem i Vrå blev omdannet til asylcenter i 2013, har mennesker på flugt fra krige og forfølgelse ude i verden været en del af hverdagen i den nordjyske stationsby. I en asylejlighed på anden sal serverer Arash Kamari dampende varm te og søde kiks, mens duften af mellemstlige krydderier trænger ind ude fra gangen. Lejligheden deler den 32-årige iraner med tre andre beboere. Arash Kamari fortæller, at han er flygtet på grund af sin kristne tro. På asylcentret er hans liv for en tid sat på standby, mens han venter på, om Danmark vil give ham en fremtid.

I moskéen skulle alle bede på arabisk, selv om det ikke var vores sprog. Det gav ikke mening for mig. Min far prøvede at få mig til at vende tilbage til islam, men han har aldrig været en streng muslim, så til sidst sagde han, at jeg selv måtte bestemme. Men lige til det sidste håbede han, at jeg ville ombestemme mig, så Gud ikke ville straffe hans søn på dommens dag.

“ Hvis jeg havde frihed til at være kristen i Iran, var jeg ikke her.

Arash Kamari
Asylansøger

Kristen kollega

I længere tid havde Arash Kamari ifølge eget udsagn ikke nogen religion.

– Jeg vidste, at Gud fandtes. Men jeg troede ikke længere på islam. Jeg fik arbejde på en restaurant, hvor jeg

blev gode venner med en kollega, der var lidt ældre end jeg. Han var en meget rar mand. En dag opdagede jeg, at han havde et kors skjult om halsen. Jeg spurgte, om han var kristen. Først ville han ikke rigtig svare. Så en dag inviterede han mig hjem og fortalte, at han havde været muslim men nu var kristen. Han fortalte mig om Jesus og læste fra Bibelen. Jeg kunne meget godt lide det, han fortalte. Vi begyndte at mødes hos ham en eller to gange om måneden. Vi læste i Bibelen, og han forklarede. En nat drømte jeg, at jeg stod inde i en kirke og lyttede til en præst, der fortalte om Jesus. Det føltes godt og trygt. Jeg spurgte min ven, om han ville tage mig med i kirke, men han sagde, at det var helt udelukket. Det var alt for farligt. I Iran kan man komme i fængsel for at gå i kirke, hvis man er muslim.

Senere fik Arash arbejde på en anden restaurant, hvor en af de faste kunder viste sig at være kristen.

– Han bestilte ofte mad fra vores restaurant.

Når jeg bragte maden ud, snakkede vi. På et tidspunkt spurgte han, om jeg ville bringe nogle bogpakker ud for ham mod betaling. Den slags privat udbringning er meget almindelig i Iran. Efter en måned fortalte han, at det var bibler. På det tidspunkt var jeg begyndt at tro på Jesus i mit hjerte og fortsatte med at hjælpe. Men efter fire måneder hørte jeg ikke mere fra ham. Kort efter kom nogle mænd til den lejlighed, jeg delte med en ven. Jeg var ikke i lejligheden, da de kom. Dagen efter ringede

jeg til min ven, der advarede mig: "Du må ikke komme hjem. Du skal rejse."

Der var ikke tid til at besøge familien og tage afsked. Arash ringede til sin mor og fortalte, at han var nødt til at forlade Iran.

– Jeg kunne ikke fortælle hvorfor. Min mor græd. Men der var ikke noget, jeg kunne gøre.

Kristendomskursus

At Arash endte i Danmark var et tilfælde. Han fortæller, at han havde hørt, at Danmark var et godt land, hvor mennesker havde frihed til at tro og tænke, og hvor det ikke var forbudt at gå i kirke.

Kort efter ankomsten til Danmark blev han indkvarteret på et asylcenter i Fredericia, hvor han fra sit værelse kunne se over til en af byens kirker.

– Sammen med en anden iraner gik jeg ind i kirken søndag morgen. Jeg havde aldrig før været i en kirke. Vi prøvede at gøre, som de andre gjorde. Vi forstod ikke, hvad der foregik, men jeg sad og bad til Gud i mit hjerte og følte stor fred.

Senere fandt Arash en anden kirke, hvor der var oversættelse til farsi.

– Vi var en stor gruppe fra asylcentret, der kom og fik undervisning i kristendom. Jeg lærte rigtig meget om Jesus og Guds kærlighed og fik mange danske venner. Fem måneder senere blev jeg døbt. Præsten spurgte, om jeg troede på Gud Fader, Gud Søn og Gud Helligånd. Foran rigtig mange mennesker sagde jeg ja – det er min tro. Jeg ønskede af hele mit hjerte at være kristen.

Prisen

I dag tager Arash Kamari til Hjørring for at deltage i gudstjenester og bibelundervisning i en af byens kirker, hvor der også kommer andre iranere.

– På centret er jeg den eneste kristne fra mit land. Det kan godt være lidt svært. Jeg savner nogen, jeg kan snakke med om min tro. I kirken oversætter de til farsi, så vi kan forstå. Vi er meget taknemmelige.

– I november sidste år fik jeg afslag på asyl. De danske myndigheder siger, at jeg ikke har forklaret godt nok om min tro. Men tolken har ikke oversat alt korrekt. Og jeg er stadig en ny kristen. Nu har jeg fået en advokat, der vil hjælpe mig. Hvis jeg får opholdstilladelse, vil jeg gerne gøre noget godt for Danmark. Måske kan jeg arbejde som frisør eller på en restaurant. Jeg vil bare gerne gøre nytte.

– I mit land risikerer man dødsstraf, hvis man skifter religion fra islam til kristendommen. Men jeg har ikke fortrudt. Jeg har fundet den sande vej. I kirken har jeg fået en ny familie. Men når jeg tænker på min familie i Iran, græder mit hjerte.

BMF

“ Måske kan jeg arbejde som frisør eller på en restaurant. Jeg vil bare gerne gøre nytte.

Arash Kamari, asylansøger

Reformationen

– set med afrikanske øjne

– *Hvad har den europæiske reformation betydet for Afrika?* I Europa er reformationen en historisk realitet. Den afrikanske kontekst er meget anderledes. Reformationen kom først til Afrika med den protestantiske missionsbølge i det 19. århundrede samtidig med den fortsatte europæiske kolonialisering. Dermed være ikke sagt, at der ikke allerede var kristendom i Afrika. I Nordafrika har kirken rødder tilbage til det første århundrede og er altså langt ældre end de protestantiske kirker i Europa. Og allerede i 1400-tallet søgte portugiserne at udbrede den katolske kirke i deres kolonier, selv om de også var engageret i slavehandel – legitimeret af paven i Rom.

For de protestantiske missionærer handlede det ikke om et opgør med katolicismen men om at forkynde den protestantiske tro i de europæiske kolonier og gøre Bibelen tilgængelig for alle. Dengang var uddannelse ikke noget bogligt i Afrika. Men fordi missionærerne insisterede på, at alle skulle kunne læse Bibelen på deres eget sprog, blev boglig uddannelse en del af arven fra reformationen i Afrika.

Dengang troede afrikanere på mange guder. Missionærerne forkyndte, at der kun findes én Gud, og at Jesus Kristus er den eneste vej til denne Gud. Det centrale var Kristi person og Kristi kors. Bibelen var autoritativ for kristen tro og praksis og ufejlbarlig. Det var kernebudskabet i den protestantiske mission.

Efterhånden som Bibelen blev oversat til lokale sprog og folk lærte at læse, rykkede kristendommen tættere på den enkelte. Inden missionærerne kom, var religion noget, man var fælles om i lokalsamfundet. Perspektivet var fællesskabet – ikke individet. Derfor understregede mange missionærer kirken som det nye fællesskab. Men et fællesskab, hvor den enkelte ikke mistede sin identitet.

I dag er den reformatriske arv i Afrika et konglomerat af mange forskellige kirker og kirkesamfund – fra arvtagerne efter de europæiske nationalkirker til de mange nye kirker, der er grundlagt af afrikanere. Kirken i Afrika er stadig ung. Og afrikansk kristendom er fuld af sprudlende livsglæde.

– *Hvad ser du som reformationens vigtigste budskab til kristne i dag?*

At Bibelen stadig er relevant for moderne mennesker. Da Luther kæmpede sin personlige kamp for at få vished om frelse, var det gennem studier af Paulus' Brev til Romerne i Det nye Testamente, at han blev klar over, at alt afhænger af Guds nåde i Kristus. Menneskets respons er tro og omvendelse.

Mange europæere betragter i dag reformationens skriftsyn som en historisk fejltagelse, mens vi i Afrika stadig betragter Bibelen som sand. I Europa har Bibelen mistet sin autoritet. Kristus forstås ikke længere som den eneste vej til Gud og frelse, men som en blandt mange veje. Mange europæere har svært ved at tale om Gud og oplever det nærmest pinligt at give udtryk for tro i det offentlige rum.

I dag går færre i kirke procentvis i Europa end for hundrede år siden, mens kirkerne i Afrika vokser. Det er tankevækkende, at nogle af verdens største lutherske

I 2017 er det 500 år siden, at augustinermunken Martin Luther opslog sine 95 teser på porten til slotskirken i den tyske by Wittenberg. Det blev begyndelsen til den protestantiske reformation, der blev skelsættende for europæisk kirkeliv. Men også uden for Europa har reformationen sat varige spor. Hvad betyder reformationen i dag – set med afrikanske øjne? Det giver den nigerianske teolog Clement Dachet, der har boet i Aarhus siden 2008, her sit bud på. Clement Dachet (42) er selvstændig konsulent og tidligere præst i Den Evangeliske Kirke i Vestafrika.

kanske samfund ved at give den enkelte værdighed og tro på sig selv og forandringens mulighed. Det var den arv, som til sidst førte til frihed og uafhængighed af Vesten. I dag betragtes denne arv som irrelevant af mange europæere.

Men det er selvfølgelig ikke hele billedet. Reformationen har sat tydelige spor i de europæiske samfund – også i Danmark. Her er alle lige. Den protestantiske arbejdsetik betyder, at arbejde opfattes som noget positivt, der giver den enkelte mulighed for at bidrage til fællesskabet. Gennem et socialt sikkerhedsnet tages der hånd om de svageste. I Afrika har vi stadig lang vej igen. Men arven fra den protestantiske mission har givet os retningen.

kirker findes i Tanzania og Etiopien – ikke i Europa. Måske oplever Afrika fortsat kirkevækst, fordi afrikanere ikke har overtaget den kritiske tilgang til Bibelen, som opstod i Europa med oplysningstiden og den sekulære humanisme.

Den arv fra reformationen, som de protestantiske missionærer i sin tid tog med til Afrika, var så kraftfuld, at den forvandlede de afri-

Foto: BMF

“Det er vores opgave at tage reformationens budskab med tilbage til Europa.

Clement Dachet, nigeriansk teolog og konsulent

– *Kan Afrika hjælpe Europa med at genopdage arven fra reformationen?*

Reformationens budskab om Jesus Kristus som den eneste vej til Gud og Bibelen som Guds Ord til alle mennesker, er stadig kernen i afrikansk kristendomsforståelse. Derfor har vi en arv at dele med europæerne. En arv, som de selv i sin tid bragte til Afrika. Nu er det vores opgave at tage det samme budskab med tilbage til Europa. Derfor er det vigtigt, at vi ikke isolerer os i egne menigheder, når vi kommer til Europa. Først når vi bliver en del af det eksisterende kirkeliv, kan vi både opmuntre og udfordre de nationale kirker. I Danmark oplever mange kristendommen som en etnisk religion. Det er danskernes tro. Afrikanere kan være med til at befri folkekirken fra den etniske faldgrube. En monoetnisk kirke er en svag kirke. En mangfoldig kirke, hvor vi sammen fejrer arven fra reformationen på tværs af kulturer og etnicitet, er en stærk kirke.

I Afrika holder vi stadig fast ved kernen i det budskab, Luther for 500 år siden satte op på kirkedøren i Wittenberg. Er Afrika det nye Wittenberg? Og hvis ja – vil Europa lytte?

BMF

Clement Dachet er medstifter af www.helsyn.dk

Populære sommerlejre

Over 700 nydanskere og asylansøgere fik gode ferieoplevelser med bibelundervisning, udflugter og aktiviteter for alle aldre på sommerens syv tværkulturelle lejre arrangeret af folkekirkelige organisationer og menigheder. To lejre var for farsi-talende iranere og afghanere – de fleste nye kristne. En deltager fortæller: “Vi bor på et udrejsecenter. Sådan et sted har man ikke ferie. Derfor blev vi meget glade, da kirken inviterede os på sommerlejr. Jeg mødte første gang Jesus i et fængsel i Irak. Jeg vil gerne lære mere om Jesus. På lejren var alt bare godt. Vores tre børn var så glade. Når mine børn er glade, bliver jeg også glad.”

Jaf - kurdisk asylansøger

Tal dansk café

Mange udlændinge fortæller, at det er svært at lære dansk, fordi de ikke har nogen at tale sproget med uden for sprogskolen. Derfor besluttede Indre Mission i Odense sidste år at starte en ugentlig sprogcafé i missionshuset, hvor udlændinge kan møde danskere og bruge deres danske sprog.

“I caféen taler vi sammen menneske til menneske. Nogle vil gerne have hjælp med lektier, men de fleste ønsker først og fremmest fællesskab. Så det meste af tiden bruger vi på snak og hygge. Efterhånden er det også blevet til flere venskaber. Det er jo ikke kun den ene vej. De giver os en masse igen.”

Ellen Holst Nielsen - frivillig

Cykkelløb og fællesskab

Igen i år kørte cyklister fra Syrien, Eritrea, Irak, Afghanistan, Guinea og Danmark mange lange kilometer til fordel for Tværkulturelt Center under det årlige cykelsponsorløb, der fandt sted i april, maj og juni i København, Aarhus, Nykøbing Falster og Løgumkloster. Den ældste cyklist var 89 og den yngste 10 år. Hjertelig tak til de gæve cyklister og deres mange sponsorer, der til sammen gav tilsagn om godt 90.000 kr.

Blandt cyklisterne i Løgumkloster var flere asylansøgere, der fik en god oplevelse af fællesskab, hvor deres indsats gjorde en forskel – og så var der kaffe og hygge bagefter, fortæller Henry Holm, der koordinerede det sønderjyske løb.

Nyt om navne

Mette Hee Læborg (29) er ansat som asylkoordinator i Haderslev Stift. Hun er uddannet religionssociolog og skal fremover videreudvikle folkekirkens møde med asylansøgere og migranter i stiftet. Blandt konkrete projekter er det nye tværkulturelle mødested På tværs i Aabenraa, der er en del af et samarbejdsprojekt mellem Haderslev Stift, Aabenraa Sogn, kommunen og Røde Kors og også omfatter en mentorordning. Mette Hee Læborg er født i Sydkorea og opvokset i Danmark.

Kom og se!

Drøm blev til virkelighed for assyrisk menighed i Tilst

Indtil for nylig havde han også fuldtidsarbejde som skolelærer. Alligevel har den 58-årige assyriske præst i den lyseblå præsteskjorte været i kirken næsten hver dag, siden kirke og menighedshus stod færdigt sidste efterår.

– Selv om jeg ikke får løn, er man præst på fuld tid i den assyriske kirke – dag og nat. Men med et andet fuldtidsjob var det ofte svært for mig at få tid til at besøge menighedens medlemmer, indrømmer han.

Hvordan fremtiden vil forme sig, ved Albert Panimeen ikke med sikkerhed.

– Menigheden har brug for en fuldtidspræst. Mange lever en stresset hverdag, hvor det er vigtigt med tid til Gud. Menigheden kan endnu ikke lønne en præst, men jeg har stor tillid til, at Gud har styr på det. Han kaldte mig i 1991, da jeg blev indviet til diakon, og fem år senere, da jeg blev præst. Guds kald har mange ansigter. Nu kalder han mig igen.

Byggede efter arbejde

I halvandet år har Albert Panimeen sammen med 15-20 mænd fra menigheden tilbragt de fleste eftermiddage efter arbejde med at bygge det 600 kvadratmeter store kirkehus i Tilst. For præsten er det stadig næsten uvirkeligt, at menigheden nu endelig har fået deres egen kirke.

– Man sidder og kigger på de her vægge og lofter. Kan det virkelig passe, at vi selv har gjort det? Det er et mirakel. Det var kun muligt, fordi Gud ville det, siger han med et stort smil.

– Når vi træder ind, føler vi virkelig, at det er vores hus. Her bestemmer vi selv, hvornår vi går ind og ud, og hvornår vi holder gudstjeneste. Efter mange år som gæster hos andre, hvor vi hele tiden skulle passe på og holde øje med tiden, er det en fantastisk følelse.

I dag holder Albert Panimeen gudstjeneste hver søndag formiddag og aftenbøn lørdag aften. I løbet af ugen er der også børneklub, lektiecafé, kvindedag, ældremøde og andre aktiviteter, som frivillige i menigheden står for. Især er det vigtigt at inddrage de unge, understreger han.

– De unge har en anden mentalitet og en anden dagsorden. Vi gør vores bedste for at give dem ansvar, så de føler, at de er betydningsfulde. Det handler også om at uddanne forældrene til at komme i kirken med deres børn. De første syv år af et barns liv er de vigtigste. Hvis børn tidligt danner sig et pejlemærke, vil mange senere vende tilbage til kirken.

– I dag er Danmark vores land. Som assyrere kan vi berige Danmark med vores kultur og vores kristendom. Det er en historie, der går to tusind år tilbage, og som vi meget gerne vil dele med danskerne.

I kirke med familien

Det sidste halve år har 24-årige Sara Wilson Nissan været til gudstjeneste i den assyriske menighed cirka en gang om måneden. Hun kom til Danmark som flygtning fra Irak som 7-årig sammen med sin familie, der bor i Grindsted. Til daglig læser hun uddannelsesvidenskab i Aarhus.

– Jeg har altid vidst, at jeg var kristen. Min mor lærte mig Fadervor

Efter 32 år i Danmark kunne Mar Mari's Assyriske Menighed i april indvie deres egen kirke og menighedshus i Tilst ved Aarhus. Kirken har de selv bygget og finansieret, fortæller menighedens præst, provst Albert Panimeen, der kom til Danmark som flygtning fra Irak i 1984.

på assyrisk, og op til påske fastede vi altid. De første år i Danmark gik vi i en dansk folkekirke til jul, nytår og påske. Senere tog vi ind til den assyriske menighed i Aarhus til højtidene.

– Jeg kan godt lide at gå i kirke sammen med min familie. Nu hvor vi har assyrisk gudstjeneste hver søndag, kommer de oftere til Aarhus. Efter gudstjenesten sidder vi og snakker og spiser morgenmad sammen med vores familie og venner. Det er meget hyggeligt, og vi skal jo ikke længere være ude på et bestemt tidspunkt, forklarer Sara, der sammen med to andre piger er med i kirkens medieudvalg med ansvar for kalender og Facebook.

Dansker – og noget mere

Som assyrer taler Sara nyassyrisk med sine forældre, men hun forstår ikke så meget af kirkens liturgiske sprog aramaisk (klassisk assyrisk).

– Vi har fået gudstjenesten forklaret af præsten, men sproget er rigtig svært for os unge. Når jeg får bedre tid, kunne jeg godt tænke mig at lære sproget. Hvis den næste generation ikke lærer det, går det jo tabt på et tidspunkt. Heldigvis er prædikenen på nyassyrisk.

For Sara er troen noget meget personligt. Hun leder efter de rigtige ord, når hun skal forklare, hvordan hun oplever gudstjenesten.

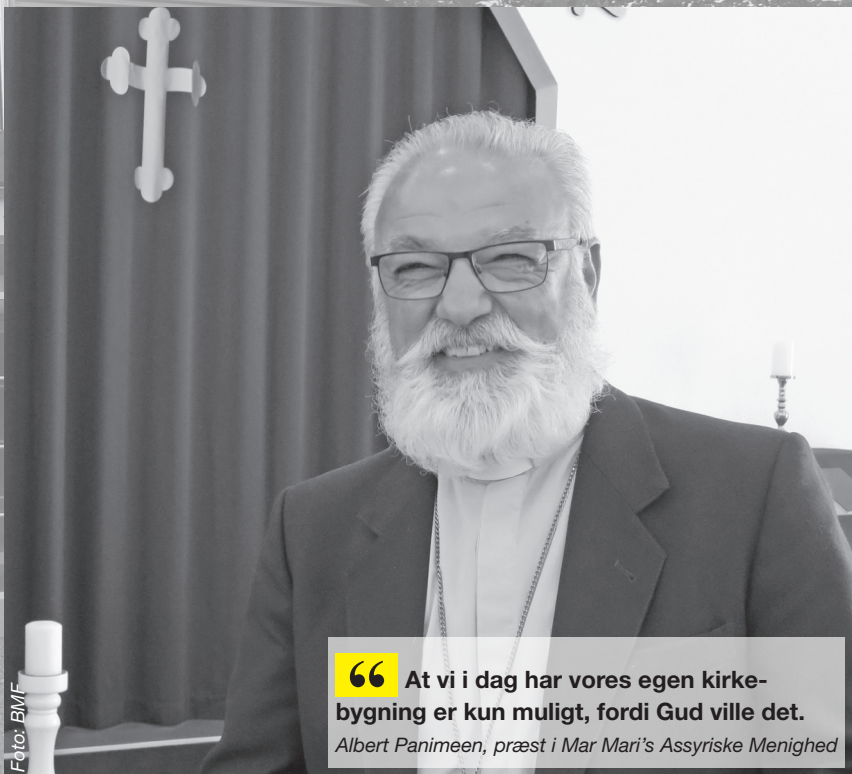
– Kirken er Guds hjem. I kirken får jeg fred. Der kan man være sig selv og tale med Gud, eller man kan bare sidde og lytte og kigge på. Det er rart at være der. Sådan har jeg det også i en dansk kirke.

Hun er ikke i tvivl om, at hun vil blive ved med at komme i den assyriske menighed.

– Nok ikke hver søndag. Men hvis jeg en dag får børn, vil jeg helt sikkert tage dem med til jul og påske og helligdage. De skal lære det, jeg selv er vokset op med. Som assyrere har vi jo ikke noget land. Vi har kun vores kirke og sproget. Der er noget at bevare.

– Jeg oplever det meget berigende at have to kulturer. Jeg er dansker og noget mere. Det, der gør mig til assyrer, er min familie, kirken, sproget, kulturen og vores traditioner. At vi nu har vores egen kirkebygning gør det lettere at være assyrer. Kirken er en stor del af vores identitet. Når folk spørger, hvem vi er, har vi noget at vise frem. Kom og se! BMF

Østens assyriske kirke: Grundlagt omkring år 45 af apostlen Thomas på vej til Indien. I dag bor de cirka 400.000 assyriske kristne spredt i over 40 lande. Den assyriske menighed i Danmark blev grundlagt i 1985 af flygtninge fra Irak, Iran, Tyrkiet og Libanon. Menigheden har omkring 350 medlemmer.

“ At vi i dag har vores egen kirkebygning er kun muligt, fordi Gud ville det.

Albert Panimeen, præst i Mar Mari's Assyriske Menighed

ALBERT PANIMEEN

Født i 1959 i Irak. Uddannet radio-mekaniker og har arbejdet som tømrer og snedker. Flygtede til Danmark i 1984. Indviet til diakon i den assyriske menighed i Aarhus i 1991. Præst siden 1996 og provst for Danmark og Østrig siden 2011. Uddannet tosproglærer med linjefag i sløjd og ansat i Aarhus Kommune i 17 år. Gift med Gitte Andersen. Parret bor i Hammel og har to voksne børn på 23 og 25 år.

Foto: BMF

Tvær- KultuRelt CENTER

Netværk for
tværkulturelt kristent arbejde

Ryesgade 68 C · 2100 København Ø · Tlf. 3536 6535

E-mail: info@tværkulturelt-center.dk
www.tværkulturelt-center.dk

Netbank: Reg.nr. 1551 Kontonr. 7707231
Giro 7707231 (korttype 01)

Koordinator: Cand.mag. Birthe Munck-Fairwood

Sekretær: Cand.theol. Ann Juul Kjøstrup

Regnskabsfører: Ilse Due

Medlemsorganisationer og –menigheder:

Organisationer: Promissio • Indre Mission

Organisationsstøtte: Samvirkende Menighedsplejer
Brødremenighedens Danske Mission • Luthersk Mission

Menigheder m.fl.: Abildgård Kirke, Frhvn. • Adventskirken, Vanløse
Ansgar Kirke, Aalborg • Apostelkirken, Kbh. • Bellahøj/ Utterslev Kirke
• Bethlehemskirken, Kbh. • Bistrup Kirke • Bording-Christianshede
Sogn • Borris Kirke • Brøndby Strand Kirke • Brønderslev Kirke • Bråby
Sogn • Buddinge Kirke • Bårse-Beldringe Sogn • Christians Kirke,
Christianshavn • Christians Kirke, Århus • Christianskirken, Fredericia
Christianskirken, Kgs. Lyngby • Christianskirken, Sønderborg
Dronninglund Kirke • Egvad Sogn • Emdrup Kirke • Enghave Kirke,
København • Fakse Kirke • Fjølstervang Kirke • Folkekirkens
Tværkulturelle Center i Ribe Stift • Fredens-Nazaret Sogn, København
Frederikssund Kirke • Garnisonskirken • Gellerup Kirke, Brabrand
Gl. Haderslev Kirke • Gilleleje Kirke • Gistrup Kirke • Glostrup Sogn
Greve Sogn • Græsted Sogn • Grønnevang Kirke, Hillerød • Haderslev
Domsogn • Hadsund Kirke • Hannerup Kirke, Fredericia
Haraldskirken, Gladsaxe • Hasle Kirke, Århus • Haslev Kirke
Hasseris Kirke, Aalborg • Hellevad Menighedsråd • Hemmet Kirke
Hendriksholm Kirke, Rodovre • Herlev Kirke • Herstedøster Kirke
Hillerød Sogn • Hillested- Skorringe Pastorat • Hirtshals Kirke
Hjordkær Sogn • Holstebro Kirke • Husumvold Kirke, Brønshøj
Hvidovre Kirke • Hyltebjerg Kirke, Vanløse • Højelse Sogn
International Church of Copenhagen • Ikast Kirke • Jesuskirken, Valby
Jetsmark Kirke • Karlslunde Strandkirke • Kastrup Kirke • Kgs. Lyngby
Sogn • Kildebrønde Sogn, Greve • Kingo-Samuel Sogn, Kbh.
Knudsker Sogn • Korsvejskirken, Kastrup • Kundby Sogn • Kvaglund
Kirke, Esbjerg • Kong-Svine Pastorat • Lerup-Tranum Pastorat
Lindehøj Kirke, Herlev • Lindholm Kirke, Nørresundby • Lundehus
Kirke • Lyng Kirke, Fredericia • Lösning-Korning Sogneald
Margrethe Sogn, Aalborg • Mørkhøj Kirke • Nathanaels Kirke,
København • Nexø Kirke • Nørre Løgum Kirke • Nørre Snede Kirke
Nørrelandskirken, Holstebro • Nørremarkskirken, Vejle
Opstandelseskirken, Albertslund • Præstebro Kirke • Rindum Sogn
Ringive Sogn • Ringkøbing Kirke • Ringsted Sogn • Risbjerg Kirke,
Hvidovre • Roskilde Domsogn • Rodovre Kirke Rønne Kirke • Samsø
Pastorat • Sct. Catharinæ Kirke, Hjørring • Sct. Clemens Kirke,
Randers • Sct. Hans Kirke, Odense • Sct. Jacobi Kirke, Varde
Sct. Jørgensbjerg Sogn, Roskilde • Sct. Michaelis Kirke, Fredericia
Sct. Nicolai Sogn, Vejle • Sct. Pauls Kirke, Kbh. • Sct. Pauls Kirke,
Århus • Sct. Peders Sogn, Randers • Silkeborg Kirke • Simeon Skt.
Johannes Sogn • Simon Peters Kirke, Kolding • Skanderup Kirke
Smørum Kirke • Snebjerg Kirke • Solvang Kirke, København
Sommersted-Oksenvad Pastorat • Struer Kirke • Sundby Sogn
Sæby Kirke • Søllerød Kirke • Sønderbo Kirke, Horsens
Søndermarkskirken, Viborg • Tagensbo Kirke, Kbh. • Timotheuskirken,
Valby • Tingbjerg Kirke • Toreby Sogn, Nyk. F. • Tveje Merløse Sogn
Tystrup Kirke • Tåstrup Nykirke • Vejleå Kirke, Ishøj • Vesterbro Sogn
Viby Kirke, Århus • Videbæk Pastorat • Vigerslev Kirke • Vildbjerg
Kirke • Vindinge Sogn • Vipperød Pastorat • Vor Frue Kirke,
København • Vor Frelses Sogn, Chr.havn • Værløse Sogn • Zions
Kirke, Esbjerg • Ølgod Valgmienighed • Ølsted Sogn • Aaby Kirke,
Århus Bykirke • Det Mellemkirkelige Udvalg i Helsingør Stift
Mødestedet - Kirkens Indvandrerarbejde på Vesterbro
Mødested Amager

Associerede medlemmer: Alive Bible Congregation • Bethel World
Mission Church • Chinese Church in Copenhagen • Church of Love
Denmark • Church on the Rock, Valby • Den Etiopisk-Ortodokse
Menighed, Århus • Den Koptisk-Ortodokse Kirke St. Marie & St.
Marcus • Emmanuel - Etiopisk Kristent Fællesskab, Kbh. • Frikirken i
Løgstør • Fælleskirken, Ølstykke • God's Ambassadors International,
Avedøre • Int. Temple Bridge Ministries • Living Word Empowerment
Center, Lyngby • PERKI/Indonesisk Kristent Fællesskab • International
Christian Community • Int. Evang. Kirke, Skanderborg • Mar Mari's
Assyriske Menighed • Myanmar Christian Fellowship • Narrow Gate
Church • Resurrection Int. Chr. Center • Revival Ministry DK Serbisk-
Ortodoks Menighed, Odense • St. Alban's Anglican Church Svenska
Gustafskyrkan • Zion Temple Denmark
Det Danske Bibelselskab

Tværkulturelt Centers bestyrelse

Tidl. konsulent i UNICEF Adnan Dahan (formand) • Sproglærer Hanne
Thinggård, Christiansfeld • Tværkulturel konsulent Krista Rosenlund
Bellows • Agronom Tesfu Ghebru • Tidl. sognepræst Inge With
Johannesen • Tidl. chefkonsulent George Thomas • Sognepræst
Lisbeth Thomsen • Lærer Nikolaj Hauge Thormann

Nyt på tværs

Ansvarshavende redaktør: Netværkskoordinator Birthe Munck-Fairwood
Redaktionspanel: Pædagog Gladys Bediako Bruun
Tværkulturel kirke- og kulturmedarbejder Elizabeth Padillo Olesen
Sats og repro: minigrafisk
Tryk: Color Print A/S, Mors

Nyt på tværs udkommer 4 gange om året og er gratis. Frivilligt abonnement: 100 kr.

JA TAK. Jeg/vi vil gerne modtage
Nyt på tværs gratis fremover.

Jeg/vi vil gerne modtage **Nyt på tværs**
fremover og betale FRIVILLIGT
ABONNEMENT på 100 kr.

Navn:

Adresse:

Sendes til Tværkulturelt Center, Ryesgade 68 C, 2100 Kbh. Ø

Nyt på tværs nr. 3 – september 2017